

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۷/۲۵

احسان الله ارینزی

افریقا

(قسمت هفتادویکم)

رواندا Rwanda

(قسمت اول)

نام اختصاری: RW

نام رسمی: جمهوری رواندا Republic of Rwanda

نام جهانی: رواندا Rwanda

نام قبلی: افریقای شرقی جرمنی German East African

نوت: رواندا ترجمه کلمه (قلمرو) در زبان محلی Kinyavwanda میباشد.

جغرافیای طبیعی:

موقعیت جغرافیایی: نیم کره شرقی، نیم کره جنوبی. رواندا در بین منطقه شرقی براعظم افریقا، بین طول البلد های شرقی 29° - 30.5° و عرض البلد های جنوبی 1° - 2.5° موقعیت دارد. مساحت: 26338km^2 یا 10130 میل مربع (یکصد و چهل و هشتمین کشور جهان). خشکه 24668km^2 و آب 1670km^2

حدود اربعه:

شمال: یوگندا Uganda - 172km ،

شمال شرق: (ج د) کانگو،

جنوب: بروندي Burundi - 315km ،

شرق: تانزانیا Tanzania 222km ،

غرب: ج د کانگو (بشمول سرحد شمال شرقی) 221km و جهیل کیوی Kevi.

رواندا با خشکه 930km سرحد دارد.

کوه ها: سلسله ویرونگا Virunga که 8 کوه آتشفشانی دارد، موهابورا Muhabura، بیسوک Bisoke،

بیگوک Bigugu و کابویی Kabuye.

قلل مرتفع: کاری سیمبی Karisimbi - 4507m ، موهابورا - 4127m و بیسوکو - 3711

دریاها: کوکو Koko، روکارارا Rukarara، اکانیارو Akanyaru، کاگیرا Kagera و

نیابارونگو Nyabarongo.

اقلیم: رواندا بعثت نزدیکی به خط استوا هوای گرم استوایی دارد. مناطق پست و اندکی بلند دارای هوای گرم و مرطوب است و اما مناطق مرتفع هوای خوب و مناسب دارد. درجه متوسط حرارت سالانه رواندا $20 - 25^{\circ}\text{C}$ درجه ثبت شده است. هر سال بطور متوسط در مناطق شرقی این کشور در حدود 900 الی 1000mm ، در مناطق غربی 1500mm و در منطقه کوهستانی درونگا 2000mm باران میبارد.

سایر خصوصیات جغرافیایی: رواندا یک کشور کوچک محاط به خشکه در افریقا است. این کشور در سطوح بلند ارتفاعات شرق افریقا و در دامنه شمال غرب این منطقه موقعیت دارد. 96% خاک رواندا تا حدود 1000m از

د پانو شمیره: له 1 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزی بنی پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرولو مخکې په خبر و لولئ

سطح آب بحر بلند است. ارتفاع از شرق به غرب آهسته – آهسته کاهش می یابد. مناطق شمالی رواندا کوهستانی بوده و مناطق جنوبی آن باوصف دوری از طوبت بحری پوشیده از جنگلات انبوه است. جهیل کیوی Kevi در غرب رواندا 2540Km² مساحت را در برگرفته که میان جمهوری کانگو و این کشور مشترک میباشد و از سطح آب بحر 1474m بلند موقعیت دارد. چهار جهیل کوچک دگر نیز در رواندا موقعیت دارند: لوکا در شرق، باشاشا در جنوب شرق، داماه در شمال غرب و کتامان در جنوب که در سرحد با بوروندی موقعیت دارد. دریاهاى رواندا آب فراوان و دائمی دارند. بطور عموم کم ارتفاع ترین منطقه رواندا از سطح بحر (دریای روزی سی) با ارتفاع 950m و مرتفع ترین آن (کاری سیمبی Karisimbi) است که 4519m ارتفاع دارد. جغرافیای سیاسی – بشری:

پایتخت: کیگالی Kigali. نفوس 1.25 میلیون نفر (2023).

نفوس: 13623302 نفر (جولای – 2023).

خصوصیات دموگرافیکی نفوس رواندا قرار ذیل اند:

□

تراکم نفوس در 1km ²	500 نفر
تراکم نفوس در یک میل مربع	1300 نفر
نفوس شهری	17.9%
نفوس دهاتی	82.1%
فیصدی شهری شدن	3.07% (2025 – 2020)
0 – 14 ساله	39.95% (مرد 2564893 و زن 2513993 نفر)
15-24 ساله	20.1% (مرد 1280948 و زن 1273853 نفر)
25 – 54 ساله	33.06% (مرد 2001629 و زن 2201132 نفر)
55 – 64 ساله	4.24% (مرد 241462 و زن 298163 نفر)
بالا تر از 65 ساله	2.65% (مرد 134648 و زن 201710 نفر)
تناسب جنسیت در هنگام تولد	1.03 مرد/ زن
تناسب جسیت الی 14 سالگی	1.02 مرد/ زن
تناسب جنسیت از 15 تا 24 سالگی	1.02 مرد/ زن
تناسب جنسیت از 25 – 54 سالگی	0.9 مرد/ زن
تناسب جنسیت از 55 – 64 سالگی	0.82 مرد/ زن
تناسب جنسیت بالاتر از 65 سالگی	0.54 مرد/ زن
تناسب جنسیت در کل نفوس	0.96 مرد/ زن
تولد در هزار نفر	8.5 نفر
مرگ و میر در هزار نفر	10.5 نفر
رشد سالانه نفوس	1.74%
مرگ میر در هزار طفل نوزاد	26.39 (پسران 28.9 و دختران 23.81)
اوسط عمر در کل نفوس	65.85 سال
اوسط عمر در مردان	63.89 سال

د پانو شمیره: له 2 تر 4

افغان جرمن آنالین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیرلو مخکي په څیر و لولئ

اوسط عمر در زنان	67.86 سال
اوسط تولدات یک زن در طول عمر	3.33
اوسط سن مادران در زایمان اول	23
مرگ و میر زنان در هر تولد	248 نفر 100000

تقسیمات اداری: رواندا چهار ولایت Provinces و یک شهر دارد:
الف - ولایات: شرق Est، شمال Nord، غرب Ouest و جنوب Sud.
ب - شهر: کیگالی Kigali.

شهرها:

گیسنی Gisenyi، نفوس 136830 نفر،
بوتیری Butare، 89600 نفر،
گیتاراما Gitarama، 87613 نفر،
روهنگیری Ruhegeri، 86685 نفر،
بیومبا Byumba، 70593 نفر،
سینگنگو Cyangugu، 63883 نفر.

نژاد: سیاه پوست. هوتو Hutu - 84%، توتسی Tutsi - 15% و توا Twa.
زبان: کینیا رواندا Kinyarwanda (رسمی) 93.2% (زبان مادری بانثوها)، فرانسوی (رسمی) 0.1%، انگلیسی (رسمی) 0.1%، سواهیلی (رسمی و زبان تجارت) 0.1%، سایر زبانها 6.3% و نا شناخته ها 0.3% (2002).
رسم الخط: لاتین.

دین و مذهب: پروتستانت 57.7% (بشمول ادونیست 12.6%)، رومن کاتولیک 38.2%، اسلام (سنی) 2.1%، سایر مذاهب 1% و بی عقیده ها 1.1% (2020).

طرز حکومت: جمهوری ریاستی. قانون اساسی جدید رواندا روز 5 می سال 1995 نافذ و به روز های 26 می 2003 و دسمبر 2016 طی همه پرسی های مورد تجدید نظر قرار گرفت.
رییس جمهور فعلی این کشور پاول کاگامی Paul Kagami (تولد: 23 اکتوبر 1957؛ وظیفه: 22 آپریل 2000) و نخست وزیر آوارد نگرینتی Edouard NGIRENTE (تولد: 22 فبروری 1973؛ وظیفه: 30 اگست 2017) میباشند.

رییس جمهور رواندا به رای مردم، برای 5 سال انتخاب میگردد و دو دوره کار کرده میتواند. انتخابات قبلی ریاست جمهوری این کشور بتاريخ 4 اگست سال 2017 صورت گرفته و انتخابات بعدی در سال 2029 دایر خواهد شد. تعدیلات سال 2016 در قانون اساسی رواندا، دوره ریاست جمهوری را از 7 سال به 5 سال کاهش داد، اما استثنأ به رییس جمهور برحال کاگامی اجازه داد که یکبار دوره 7 ساله خود را تکمیل نموده و بعد میتواندکه با رای مردم برا دو دور 5 ساله نیز کاندید شود.

نخست وزیر و وزیر کابینه از سوی رییس جمهور انتخاب میشوند.
شورای ملی Parliament رواندا دارای دو جرگه است: سنا 26 عضو دارد که 12 نفر از جانب شوری های محلی، 8 نفر از طرف رییس جمهور، 4 نفر از طرف اتحادیه احزاب سیاسی راجستر شده و 2 نفر از سوی استادان تحصیلات عالی انتخاب میشوند و همه 5 سال کار میکنند و دوم مجلس نماینده گان Chamber of Deputies که 80 عضو دارد که ذیلاً انتخاب میشوند: 53 نفر به رای مردم مناطق مختلف، 24 زن از سوی اتحادیه های مربوط و 3 از سوی جوانان و سازمان های معیوبین برای 5 سال انتخاب میگرددند. انتخابات گذشته سنای این کشور بتاريخ 16 - 17 سپتمبر 2024 و مجلس نماینده گان روز های 15 - 16 سپتمبر 2024 برگزار شده و انتخابات آینده به ترتیب در سال 2029 برگزار خواهند شد. سن رای دهی در این کشور 18 سالگی و رای دهی عام میباشد.
نظام حقوقی رواندا از روی قوانین مدنی جرمنی و بلجیم کاپی شده و روایات عنعنوی مردم نیز مدنظر گرفته میشود. ستره محکمه عالیترین ارگان قضایی رواندا است که یک رییس (قاضی القضاة)، 15 قاضی ارشد و 3 دیوان دارد. محکمه عالی جایگاه دوم را دارد که یک رییس، یک معاون و 24 قاضی باتجربه در آن عضویت میداشته باشند. قاضیان ستره محکمه به پیشنهاد رییس جمهور البته بعد از مشوره کابینه و شورای عالی قضا، توسط مجلس سنا و قاضیان محکمه عالی هم به پیشنهاد رییس جمهور در مشوره با رییس ستره محکمه توسط شورای عالی قضا بکار گماشته میشوند. رواندا بعد ازین دو محکمه عالی در سراسر کشور یک محکمه جمهوریت و بعد محاکم تجارتي،

میانجیگری، ابتداییه و نظامی دارد که به دعوی مردم، دولت، موسسات و اتباع خارجه رسیده گی نموده، فیصله ها صادر مینمایند.

احزاب سیاسی:

حزب سبز دموکراتیک رواندا Democratic Green Party of Rwanda (رهبر: فرانک حبینزا Frank HABINEZA)،

حزب لیبرال Liberal Party (رهبر: دوناتیل موکابالینسا Donatille MUKABALISA)،

حزب پیشرفت و توافق Party for Progress and Concord (رهبر: داکتر الیویرا موکابارامبا Dr. Alivera MUKABARAMBA)،

جبهه وطنپرست رواندایی Rwanda Patriotic Front (رهبر: پاول کاگامی Paul Kagame)،

حزب سوسیال دموکرات Social Democratic Party (رهبر: وینسنت بیروتا Vincent Biruta).

گروه های فشار: ابوکا IBUKA سازمان مردم توتسی که از کشتار قبلی نجات یافته اند، اتحادیه های اصناف و سازمان های حقوق بشری، حقوق زنان و امثالهم.

روز آزادی: اول جولای (1962 از قیمومیت ملل متحد تحت اداره بلجیم).

رخصتی ملی: روز آزادی، نخستین روز ماه جولای.

عضویت در ملل متحد UN: 18 سپتمبر 1962

عضویت در مجامع جهانی:

ACP, AfDB, AU, C, CEPGL, COMESA, EAC, EADB, FAO, G-77, IAEA, IBRD, ICAO, ICRM, IDA, IFAD, IFC, IFRCs, ILO, IMF, Interpol, IOC, IOM, IPU, ISO, ITSO, ITU, ITUC (NGOs), MIGA, MINUSMA, NAM, OIF, OPCW, PCA, UN, UNAMID, UNCTAD, UNESCO, UNHCR, UNIDO, UNISFA, UNMISS, UNWTO, UPU, WCO, WHO, WIPO, WMO, WTO.

بیرق ملی: سه پارچه افقی. بالا آبی که نیم بیرق را دربر گرفته، میانه زرد و پایین سبز. در کنج بالای طرف راست پارچه آبی یک خورشید 24 اشعه جا دارد. رنگ آبی بیرق ملی رواندا نشان دهنده صلح و خوشحالی، رنگ زرد نشاندهنده ثروت های معدنی و پیشرفت اقتصادی، رنگ سبز نشاندهنده روشنی و منابع طبیعی و آفتاب بیانگر بهم هم پیوستگی و برابری تمام اقوام است.

سرود ملی: سرود ملی رواندا (کشور زیبای ما Rwanda Our Beautiful Country) نام دارد که شعر آنرا Fuastin Murigo و موزیک آنرا Jean Bosco Hashakaimona در سال 2001 ترتیب و تنظیم کرده اند.